

עין משפט
נר מצוה

בא א מיי פייב מהל'
תרומות הל' כב:

מוסף רש"י

ושחררו זה את זה. כל אחד ואחד כותב אם אני הרצ ואתה העבד הרי אתה בן חורין ויהיו מותרים שניהן בנת יסרלל (תמורה ת. ושם הגירסא משחררים זה את זה וכו' בגיטין מב.).

אימא חלק כאחד. כלומר כשניהן צימד נותנין להן תרומה צבית הגרנות אבל לאחד אין נותנין עד שיבא חבירו דשמא זה הוא העבד (תמורה ח.). במקומו של ר' יהודה היו מעלין מתרומה ליוחסין. משום הכי אמר אין חולקין נותנין לו תרומה בגורן, ואסחיד באתריה דר' יהודה. ושם לא חולקין תרומה לעבד כהניס (כתובות כה.). וכולן משגרינן להם לבתיהם. צבית גרנות אין חולקין להם שמיין תרומה הוא שאין כל רואיו יודעים זו שהוא בקי לשומרה, אבל לביתן משגרינן להם הבקאים וממירם בזה (סוכה מב.).

צטט:

וְאִינָן מִטְּמֵאִין לְמִתִּים. תִּמְנָה לר"י דלמאי לא קתני נמי ואין סופגין את הארבעים כדקתני בסיפא ואי משום דמתן בסיפא לא חש לשנותו הא קתני ואין מטמאין למתים ואע"ג דמתא בסיפא: **וְאֵם** אַבְלוֹ אִין מִשְׁלָמִין קָרָן וחומש. נהי דאין משלמין מ"מ לריבין להפריש משום כפרה:

וְאִינָן חוֹלְקִין עַל הַגּוֹרָן. ואפי' יבאו שניהם על הגורן ויתנו אם כהן אני תנו לי בשבילי ואם חברי כהן תנו לי בשבילי אפ"ה אין חולקין כיון דאין אוכלין דלמא אתי לידי תקלה: **וְאִין** מוֹצִיאִין. פירש בקונטרס בל"א אם היו חייבין עולה או חטאת ואשם אין כופין אותם לתתם לאנשי משמר להיות עבודתם ועורם שלהם דכל חד אמר אלא כהן אלא וכהן וי (ו' קריב בכל שעה שירצה ואפי' בשממר שאין שלו אלא או יקריבו להם קרבנות ויחזרו להם הבשר ויתנו לכל מי שירצו או אלו יעשו שליח כל כהן שירצו להקריב בקרבן והקשה על זה בקונט' דהא אמרינן בהגזל קמא (ב"ק דף קי. ושם) דהיכא דלא מצי עביד עבודה שליח נמי לא מצי משוי ור"י דאין זה קושיא דשאני הכא אם יבא אליהו ויאמר שהוא כהן היה ראו לעבד עבודה כמו חולה חזק שנותן לאיזה משמר שירצה הואיל וע"י הדחק ראו לעבודה כדמפרש בהגזל (שם) וכן מנא ה"ר אלחנן בדיא צירושלמי דקאמר היה זקן או חולה ונתנה לכל משמר שירצה היה עומא ובעל מוס נותנה לאותו משמר ומסיק דהתערובו' עבדינן להו כחולה וזקן דתינין אין מוציאין שלהן מדידהם ועל לשון שני שפי' ואין נותנין להם קדשים בצבור וחרמים קאמר קשה לר"י מדמני בערכין (דף כט.). חרמי כהנים עד שלא באו ליד כהן הרי הם כהקדש משבחו ליד כהן הרי הם חולין לכל דבריהם א"כ איך מניחין אותם בידם ואמר ר"י שיתנו זה לזה ויתנו ביניהם: **חֲלָק** אחד פשיטא. פי' פשיטא שאין להם אלא חלק אחד: **וְאֵם** עֵבֶד כַּהֵן אֲנִי תְּנוּ לִי בִּשְׂבִילָא רבי. הק' ה"ר אלחנן למ"ד לקמן אין חולקין תרומה לאשה משום גרושה ה"ר גבי עבד נחוש שמא ישאל לאחר שנשמתחרר העבד ואמר ר"י דאין לחוש לכך שלא יחזיק עצמו בעבד והא נמי לא חיישינן שמא ימכרונו רבו ל ישראל וישאל דכיון דמוזנותיו על רבו לא יהא חוטא ולא לו אך קשה דמסקינן בפ"ק דגיטין (דף יב. ושם) שיכול הרב לומר לעבד עשה עמי ואיני זנך ואמאי לא חיישינן שמא ישאל או כיון שאין רבו מפרנסו ושמא הא לא שכיח ט:

ם"ד **השתא בהמתן ש" צדיקים.** נראה דל"ג ליה דלא שייר הק' פירכא אלא במקום שהחכם עצמו נכשל בצאכלת איסור ואין להאריך כאן ט:

ם"ד **השתא בהמתן ש" צדיקים.** נראה דל"ג ליה דלא שייר הק' פירכא אלא במקום שהחכם עצמו נכשל בצאכלת איסור ואין להאריך כאן ט:

וּאֲלֹו הֵן חש"ו. היינו דוקא בקטן שאינו יודע לישא כפיו דבסוף לולב הגזול (סוכה מב. ושם) תניא יודע לישא את כפיו חולקין לו תרומה ואקטן קאי התם ו קטן היודע לישא את כפיו עולה עם הגדולים אבל בפני עצמו עד שיבא צ' שערות כדאמר בפ"ג דמגילה (דף כד. ושם) לישא בקביעות עד שיתמלא זקנו ט:

וּבּוֹלִין משגרינן לַבִּיתְהוֹן. וא"ת ולמה משגרינן למרש ושוטה והלא לא ישמרוה בטהרה וי"ל שיש להן אפוטרופוס בצמתיהן ומ"מ אין חולקין להם פן יבאו לחלק אפילו אין להם אפוטרופוס:
מעשר

נושאים על האנוסה פרק אחד עשר יבמות

בין כְּשֵׁרוֹת. משום עבד: **בין** פְּסוּלוֹת. כגון שפחה משום כהן: **הראויות לכהונה.** ולא גרושה וחלוזה משום כהן: **אין סופגין כו'.** דכל חד אמר אלא לאו כהן אלא ט (והתראת ספק היא): **אין משלמין.** דכל חד אמר אלא כהן: ואין חולקין על הגורן. אין נותנין להם תרומה על הגורן שהמשוחרר ישראל

הוא: **ומוכרין אם הסרומה.** תרומת תבואתן כשמפרישין אותה אין לריבין לתתה לכהן דכל חד אמר לכהן אייתי ראייה דלאו כהן אלא ושקול ומ"מ לאוכלה א"א אלא מוכרין אותה לכהנים והדמים שלהן: ה"ג **ואין חולקין בקדשי המקדש.** כגון עורות קדשים: **ואין נוסחין להם קדשים.** להקריב: **ואין מוציאין שלהן מידם.** אם היו חייבין חטאת או אשם או עולה אין כופין אותם לתתן לאנשי משמר ולהיות עבודתם ועורם לאנשי משמר דכל חד אמר אלא כהן ומניא

(ב"ק דף קט.) מנין לכהן שצא ומקריב קרבנותיו כל שעה שירצה ואפילו במשמר שאין שלו ת"ל וצא בכל אות נפשו ושרתם) ומנין שעבדותם ועורם שלו ת"ל ואיש את קדשיו לו יהיו' ומעריכות הללו הואיל והאחד מהן כהן אין צ"ד יכולין להוציא מידן בעל כרחם ולתתם לאנשי משמר אלא יקריבו קרבנותיהן ויחזרו להן הבשר והעור ויתנום לכל מי שירצו או הללו יעשו שליח כל כהן שירצו להקריב את קרבנם או ישהו את קרבנם עד שיתרצו הם לתתן לאנשי משמר: לשון אחר ועיקר ואין נותנים להם קדשים. בצבור וחרמים קאמר. ואין מוציאין את שלהם מידם דאמר אלא כהן וגבי חרמים נמי תנן (ערכין דף כח.). הכהנים אין מחזירימן שהחרמים שלהן. והדר אורי מאי קעביד בצבור שלו ירעה עד שיסתאב ולא יקריבוו תס דא"כ לא יאכל את בשרו שהמקריב יעכבנו. וללשון ראשון קשה לי דאמרינן בהגזל (ב"ק דף קי.) דהיכא דלא מצי עביד עבודה שליח נמי לא מצי משוי: **וצבורו ירעה עד שיסתאב.** אפי' בזמן הצית דהא לא מצי למכפינהו למיתן לכהנים לאקרובי ולאכול את בשרו ואינהו נמי לא מנא למיתציה לכהן ולהחזיר להן הבשר דבכור תס אינו נאכל אלא לכהנים דכתיב ציהי וצשרם יהיה לך כחזה התנופה בצבורות פרק עד כמה (דף כח.). הילכך ירעה עד שיסתאב ומותר לשוחטו במדיינה

ויאכלוהו הם דבכור בעל מוס אין צו משום זרות אלא משום גזל דמתנות כהונה והכא גזל ליכא דהמוציא מחבירו עליו הראייה: **חומרי ישראלים וחומרי כהנים.** מפרש בגמרא [ק.] ט **ג'ב' (חלק א' ס"ד.** חלק אחד משמע של כל אחד): **חלק כאהד.** אם באו שניהם על הגורן נותנים להם אצל זה בלא זה אין חולקין להם דקסגר אין חולקין תרומה לעבד אא"כ רבו עמו דלמא אתי לאסוקי ליוחסין דסברי כהן הוא: **אם כהן אני כו'.** אספק כהן וספק עבד קאי כי מתניתין: **היו מעלין מסרומה ליוחסין.** לאו מאכילתה אלא מחלוקה הלכך אין חולקין לו דלא לימי לאסוקי ליוחסין: **בהמתן של לדיקים.** חמורו של רבי פנחס בן יאיר ט: **עשרה אין חולקין.** כולוהו מפרש טעמא: **והאשה.** אשת כהן: **והעזר.** כהן שמתו אחיו מחמת מילה: **שאניה הוגנת.** פסולה לכהונה: **משגרינן להן לנפיהן.** ואוכלין ועזר שאסור לאכול מאכיל לנשיו ועבדיו: **חזק מטמא כו'.** לקמיה [ק.] מפרש: **דלאו בני דיעה נינהו.** חילותא דתרומה לחלק להן בגורן לעין כל:
ברייה

מסורת הש"ס

(א) [ע' תוספות תמוכות ל: סד"ה זר שאכלן, ט] [לעיל נח: לקמן ק:י, א] תמוכות כח: [תוספי פי"ב, ד] [שם ע"ש, ט] חולין ה: ו. ו. [תמוכות כח: גיטין ו.א, ו] [תוספי' סוף פי"י דתרומות, ו] [תניגה ב: גיטין כג. ערכין ה: מנחות ג.א, ח] ס"א אין זה, ט [נדברים יח, י] [במדבר ה, ט] [במדבר יח, ו] [במ"ס אין זה, ט] [חולין ו.א, ו] [ע"י ה"טב תוס' תמוכות כח. ד"ה ודלמא], ט [וע"י ה"טב תוס' שבת יב: ד"ה רבי נתן ותוס' פסחים ק: ד"ה אישחלי ותוס' גיטין ו. ד"ה השתא ותוס' חולין ה: ד"ה נדיקים, ט] [בדלמור בחולין כד:].

הגהות הב"ח

(א) גב' העלו ס"ד (השתא וי' לא כל שכן) תא"מ וי"צ תוס' לא גרמי ליה: (ב) תוס' ד"ה ואין וי' וכהן מקריב בכל שעה וי' קרבנותיהן ויחזרו: (ג) ד"ה ואלו הן וכו' קאי התם הס"ד והשאר הוא גליון: